

E-mail [REDACTED]

GENERALDIREKTØREN

DR Byen
Emil Holms Kanal 20
DK-0999 København C
T +45 3520 3040
www.dr.dk

Maria Rørbye Rønn
D +45 3520 8012
E mrr@dr.dk
24. februar. 2016

Kære [REDACTED]

Du har den 15. november 2015 klaget over den flygtningehøring, der blev sendt den 8. november 2015 på DR1. Efter at redaktionen afviste din kritik, har du klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og lavet en indstilling til min afgørelse.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis konklusion jeg har valgt at følge.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn
Generaldirektør

Kopi: Journalen

Stedfortrædende nyhedschef Naja Nielsen
Jurachef Peter Skov
Etikchef Inger Bach
Projektmedarbejder Marianne Juul

Indstilling fra lytternes og seernes redaktør

Klage over den flygtningehøring, som DR Nyheder arrangerede søndag den 8. november 2015 i Sønderborg.

Den 15. november 2015 indsender [redacted] (KS) en klage via DRs kontaktformular. Den 22. december svarer DRs stedfortrædende nyhedschef Naja Nielsen. [redacted] er ikke tilfreds med svaret og henvender sig igen den 4. januar 2016 med krav om, at jeg går ind i sagen. Det har jeg valgt at følge. I første omgang forelå der en misforståelse om endnu et par klagetemaer, som viste sig ikke at være relevante, og derfor har denne klage fra KS været behandlet to gange.

Efter flere kontakter opnår vi enighed i mail af 26. januar om, hvad ankesagen drejer sig om.

KS skriver i svar den 26.1.2016: "Helt grundlæggende handler min klage om, hvad jeg finder fuldstændig selvindlysende. Hvis DR vil lave et program omkring det løfte, at "alle har ret til at blive hørt, og hvor danskernes holdninger fylder mere end politikernes," så skal man selvfølgelig ikke lave et program, hvor politikerne får mere taletid end "danskerne".

Høringen blev annonceret i programforomtalen som et debatprogram, hvor danskernes holdninger skulle fylde mere end politikernes. Det var – ifølge klager – ikke tilfældet. DR leverede – igen ifølge klager – det stik modsatte. Klager påpeger i sin oprindelige mail, at det er problematisk i forhold til DRs public service-forpligtelser. Her henviser klager specielt til public servicekontraktens ord om "at styrke borgernes handleevne i et demokratisk samfund" og "at samle og spejle Danmark."

Den 22. december 2015 skriver stedfortrædende nyhedschef Naja Nielsen til KS. Hovedpointerne er: Formålet med høringen var at give plads til forskellige synspunkter, og danskernes holdninger skulle fylde mere end politikernes. Af samme grund var programmet flyttet ud i landet. Tilrettelæggerne kunne have ønsket mere tid til en åben debat fra salen og vil tage det med i fremtidige overvejelser. Redaktionschef Naja Nielsen giver i sit svar udtryk for, at hun håber, at klager kan se, at DR trods alt ofte giver plads til mennesker, der ikke er eksperter, politikere eller professionelle debattører.

I et opfølgende svar den 23. december 2015 følger Naja Nielsen til, at der er nogle befolkningsgrupper, der bør få mere plads i den offentlige debat, også selvom de ofte ikke selv er opsøgende.

Klager replicerer til redaktionschef Naja Nielsen, at han ikke er tilfreds og stadig savner svar på, hvad DR konkret vil gøre og savner eksempler på, at almindelige mennesker bliver inviteret ind et debatprogram i DR.

Jeg har nu gennemgået sagen og afleverer hermed min indstilling:

DR gennemførte en flygtningehøring den 8. november 2015 oven på de massive flygtningestrømme, som havde præget medierne i månederne op til. Det skete

søndag aften - en time i den bedste sendetid - på DRs hovedkanal, DR1. I programomtalen forud for udsendelsen står der: "Vi åbner dørene til medborgerhuset Sønderborghus for at give danskerne mulighed for at vende holdninger, bekymringer og løsningsforslag på en af de største udfordringer for Danmark i nyere tid. En debat, hvor alle har ret til at blive hørt, og hvor danskernes holdninger fylder mere end politikernes."

Debatten blev styret af værterne Kåre Quist og Stephanie Surrugue. Den var delt op i flere runder, som var afbrudt af tre faktaindslag. De baserede sig på, at DK havde bedt målingsinstituttet Epinion foretage indsamling og analyse af danskernes holdning til spørgsmål vedrørende asylsøgere, flygtninge og indvandrere. Disse faktaindslag blev brugt som en motor til at komme igennem – altså drivkraften bag de dagsordner, som politikerne skulle forholde sig til i - den direkte udsendelse. Opbygningen var, at initiativet gik fra dels "danskerne" (i meningsmålingen) og dels fra salen og til politikerne. Det bliver understreget flere gange af værterne undervejs i høringen.

I alt blev 36 personer "interviewet". Jeg har defineret et "interview" sådan, at det dækker alle, som værterne henvender sig til. Lige fra et kort spørgsmål i salen til et længere panelindlæg eller case-interview. Nogle kom til orde flere gange. Andre kom kun på med ét spørgsmål. Men hvert interview tæller i den sammenhæng for én – uanset om det er en genganger, eller interviewet er langt eller kort. Formålet med denne optælling er at få en konkret fornemmelse af balancen mellem DRs brug af politikerkilder i forhold til almindelige mennesker.

20 af de 36 er enten lands- eller regionalpolitiker (56 procent). De resterende 16 er "almindelige borgere" – defineret som ikke-politikere (44 procent). Jeg har ikke sondret mellem, om en politiker er lokal- regional – eller landspolitiker. En opgørelse viser samlet set 29 minutter til politikerne, hvorimod de "almindelige borgere" tegner sig for 19 minutter. Opgjort i procent svarer det til cirka 60 procent af sendetiden til politikerkilder, og de øvrige interviewede tegner sig for cirka 40 procent.

Den proces, jeg har beskrevet, giver et fingerpeg om forholdet mellem politikere og "almindelige danskere," men er en alt for rigid og skematisk måde at opgøre udsendelsen med dens mange andre facetter op på. Man kan sagtens forestille sig, at et enkelt spørgsmål, som ikke tager mange sekunder at stille, sætter en dagsorden, som politikere skal bruge lang tid på at forholde sig til. Så antallet af minutter og sekunder definerer ikke i sig selv, om "danskernes stemme" er hørt, om end der naturligvis forventes en nogenlunde ligelig vægtfordeling, når programmet lægger op til at høre de almindelige danskere.

I sin mail den 26. januar 2016 uddyber klager sin opfattelse af DRs forsømmelse i debatten på denne måde:

"Var programmets oplæg, at man ville give "danskernes holdninger" lige så megen plads som "politikernes", havde 2 sekunder selvfølgelig ikke betydet noget. Det havde 60 procent måske endda heller ikke – især ikke, hvis man tager højde for

programmet var live. Men når man lægger op til en åben debat, hvor "alle har ret til at blive hørt, og hvor danskernes holdninger fylder mere end politikernes", nytter det altså ikke noget, at man så tildeler politikerne den største del af taletiden."

Programbeskrivelsen er imidlertid meget bred og ikke på nogen måde entydig i forhold til, hvordan man skal opfatte det, at danskernes holdninger fylder mere end politikernes. Så det er helt for klagers egen regning, når han definerer programmet sådan, at politikerne skal have mindre taletid end almindelige mennesker. Forholdet er i flygtningehøringen 60-40, og det er ikke en matematisk ligelig fordeling, men omvendt tæller det i høj grad også med, hvordan hele programmet er sat sammen.

Selve ideen om at flytte udsendelsen til Sønderborg i et medborgerhus er et forsøg på skabe en ramme, hvor holdninger og bekymringer samt løsningsforslag fra mange sider kan blive hørt. Men – som klager også gentagne gange rigtigt påpeger – medfører den valgte ramme i sig selv ikke, at danskernes holdninger fylder mere end politikernes. Det samlede indtryk af forsamlingshus-modellen er, at DR har haft større ambitioner med at udnytte den lokale placering, end det lykkedes at indfri undervejs. Her kneb det mere med at få aktiveret tilhørerne. DR Nyheder har forklaret, at man havde aftaler med flere blandt publikum, som repræsenterede flygtningekritiske synspunkter, men at de pågældende deltagere ikke havde lyst til at stå frem, da det kom til stykket. Det lægger jeg til grund, og det kan have haft en betydning for, at spørgelyst og debat ikke var så livlig, som konceptet lagde op til, og som der var gjort bestræbelser på.

Lige fra begyndelsen bruger værterne dog de faktuelle blokke med danskernes holdninger ret aktivt til at rejse en debat fra salen, som politikerne skal forholde sig til. Den første del af udsendelsen viser vært Kåre Quist en måling. Tallene der viser, at halvdelen af de adspurgte – danskerne om man vil – mener, at øget tilstrømning af flygtninge fører til mindre velfærd. Gentagne gange opfordrer værterne publikum til at byde ind med spørgsmål, og værtsparret åbner også med et spørgsmål til én af de – relativt få – kritiske deltagere. Det er faktisk også det emne, som både lokalpolitikere og landspolitikerne holder sig til i runde ét. Kåre Quist indleder med et spørgsmål til Dansk Folkepartis leder, Kristian Thulesen-Dahl (KTD), hvor Kåre Quist beder KTD forholde sig til målingen. Kåre Quist følger op, da KTD hellere vil tale om et andet emne vedrørende integration. I anden runde viser Epinion, at 46 procent af danskerne kun ønsker øget tilstrømning, hvis flygtninge bliver her midlertidigt. Imidlertid har værterne tydeligt svært ved at holde landspolitikerne på sporet, og det er formodentlig også en medvirkende årsag til, at de "landspolitiske panelrunder" bliver forholdsvis lange, og landspolitikerne i nogen grad selv definerer, hvad de vil tale om. Undervejs i den mere end en time lange høring optræder seks cases med ikke-politikere. Her er en bekymret pensionist, en servicechef fra Føtex, et par asylansøgere, en frivillig, og en tandlæge med familie, som har taget en syrisk asylsøger til sig. Værterne bruger også i et vist omfang udsagn fra disse cases til at stille spørgsmål til salen og til landspolitikerne. Det sker blandt andet, da den

danske tandlæge og hans syriske kollega og asylsøger har været på. Overordnet set må DRs programinformation opfattes sådan, at målet for DRs høring var at skabe en debat, hvor det var almindelige danskere spørgsmål og bekymringer, som var det dominerende tema. Til det bruger man forsamlingshusmodellen, en opinionsmåling, som opsamler og repræsenterer "danskernes holdninger", og man forsøger ved brug af udvalgte eksempler på almindelige danskere at skabe en debat, hvor det er borgernes temaer, som politikerne skal forholde sig til. Modellen havde givetvis fungeret bedre, hvis værterne havde været hårdere i styringen af landspolitikerne. Og man kunne også have overvejet, om antallet af politikerrunder skulle have været færre og dermed åbne for flere spørgsmål fra salen. Men samlet set er der gjort et seriøst forsøg på at leve op til sætningen om, "at danskernes holdninger skal fylde mere end politikernes." Det er således fortegnet at påstå, at fordi politikerne har haft flere taleminutter, så har DR leveret det stik modsatte af det, som var omtalt i programinformationen. De almindelige danskere og deres holdninger var motoren i udsendelsen, men landspolitikerne fik - til tider - fat i rattet.

DRs eget etiske regelsæt og public serviceforpligtelser betyder, at DR skal gå en balancegang.

På den ene side skal DR fremme integrationen. (etiske retningslinjer p. 35) Det står i DRs public servicekontakt (punkt 3), at DRs programmer ikke på nogen måde må tilskynde til had på grund af race, køn, religion, nationalitet eller seksuel observans. Man skal modvirke fornædrende eller fordomsfulde omtaler af personer og etiske grupper.

På den anden side skal DR udvælge interviewpersoner, så de repræsenterer den størst mulige samfundsmæssige variation. DR må ikke yde positiv særbehandling til enkeltgrupper ej heller afskære sig fra at skildre samfundsrelevante problemer og konflikter med minoriteter.

På trods af mangler og momentvise steder, hvor værterne havde svært ved at styre landspolitikerne, så leverer programmet både fakta, debat og lod forskellige stemmer komme til orde. De overordnede temaer var sat gennem de meningsmålinger, som DR havde fået fremstillet til lejligheden. I DRs public service-kontrakt står der, at DR skal styrke borgernes handleevne i et demokratisk samfund. Det betyder, at DR skal sikre befolkningen adgang til væsentlig og uafhængig samfundsinformation samt væsentlig debat. Det må siges at være opfyldt i høringen.

Endvidere skal DR samle og spejle Danmark. Det skal blandt andet ske ved "at samle danskerne i store og små fællesskaber," som der står i kontrakten.

Ved den omtalte høring forsøger DR at gå mod tendensen til et opsplittet medieforbrug, at nå et stort og bredt publikum ved at lægge høringen i den bedste sendetid på DRs hovedkanal.

Det står, at DR skal tilbyde en bred samfundsmæssig dækning og afspejle mangfoldighed. Også her lever høringen overordnet set op til det krav.

Endelig skal DR medvirke til integration, som er behandlet ovenfor.

Klagers kritik af, at høringen skulle have været i modstrid med DRs public servicekontrakt og krav om at samle og spejle Danmark er ubegrundet.

Konklusion og sammenfatning

DR havde stillet i udsigt, at DRs flygtningehøring ville lade almindelige danskeres holdninger fylde mere end politikernes, og det levede DR i det store og hele op til på trods af, at der også var mangler. DRs værter kunne ind imellem i den godt én time lange høring have styret debatten bedre, så politikerne rent tidsmæssigt fyldte mindre, men blandt andet gennem brug af "danskernes holdninger" blev det ikke politikernes dagsorden, men danskernes i form af opinionstal, der i hvert fald i udgangspunktet opstillede temaerne til aftenens debat. Programmet skabte forudsætningerne for at leve op til public service- forpligtelsen om at styrke borgernes handleevne og samle og spejle Danmark. Klagen må derfor afvises.

Jesper Termansen, den 1. februar 2016